הלכה · משנה תורה · מפרשים · ציוני מהר״ן · ספר נזיקין

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות גזילה ואבידה

רבי נחום אש

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

ציוני מהר"ן על משנה תורה, הלכות גזילה ואבידה

רבי נחום אש

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/ציוני-מהרן-על-משנה-תורה-הלכות-גזילה-ואבידה/
הקובץ נוצר ב־18 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ה 4
הלכה ד 4
פרק ז 4
הלכה ז 4

פרק ה

הלכה ד

ואם אכל קודם יאוש ורצו הבעלים לגבות מן האוכל גובין שעדיין ברשותן הוא ואם רצו גובין מן הגזלן. וכתב המ"מ מימרא דר"ח שם וכתבו קצת מן המפרשים שאפי' האכילו הגזלן אם רצה הנגזל גובה מזה שאכל גם רבינו לא חלק ע"כ, אבל לא ביאר מנ"ל לרבינו זאת דאף בהאכילו הגזלן רצה מזה גובה. אבל כן מבואר להדיא בירושלמי דתרומות פ"ז ה"ב אמתני' דהמאכיל את עבדיו תרומה משלם את הקרן ואין משלם את החומש לא הספיק לשלם עד שנשתחרר נותן פי' דנותן העבד את הכל הקרן והחומש היה לו נכסים שאין לרבו רשות בהן נותן האיך עבידא ראובן שגזל משמעון והאכילה ללוי יצא ידי גזילה תפלוגתא דר"ח רבא ור' ינאי דאיתפלגון גזל מעורתו של זה ונתן לזה ר' לעזר בשם ר"ח רבא מוציאין מן הראשון ואין מוציאין מן השני ר"י בשם ר' ינאי אף מוציאין מן השני, וזהו כר"ח בש"ס דילן ומבואר דאף בהאכיל הגזלן לאחר יכול לגבות מן השני וע"ש במרה"פ:

פרק ז

הלכה ז

הנשבע לעכו"ם משלם את הקרן ואינו חייב בחומש שנאמר וכחש בעמיתו. וכתב המ"מ ברייתא ולא הראה מקום הברייתא וכתב ע"ז המגיה לא מצאתיו מפורש אלא שמץ מנהו בתוספתא פ"י, אבל המעיין שם בתוספתא יראה כי לא נמצא שם מענין דברי רבינו אבל דברי רבינו מבוארין בתו"כ פ' ויקרא דבורא דחובה פכ"ב ברייתא א' דאיתא שם מה ת"ל עמיתו עמיתו ב"פ (פי' דבקרא כתיב נפש כי תחטא וכו' וכחש בעמיתו בפקדון כו' או עשק את עמיתו) עמיתו פרט לגבוה עמיתו פרט לאחרים וע"ש בפי' הר"ש משאנץ דאם גזל מהקדש או מנכרי ונשבע עליו פטור מאשם ומבוארין דברי רבינו:

כמה הוא החומש אחד מד' בקרן שאם גזל שוה ד' ונשבע משלם ה'. וכתב המ"מ מחלוקת ר' יאשיה ור' יונתן בברייתא פ' הזהב דף נ"ד ופסק כר' יאשיה כו' ולמד ממנו הרב חומש גזל מחומש מעשר ע"כ. ולא היה צריך לזה שדברי רבינו מבוארין להדיא לענין גזל בתו"כ ויקרא דבורא דחובה פרשתא י"ג ברייתא י"ב וחמישיתיו מלמד שמוסיף חומש על חומש עד שיתמעט הקרן משוה פרוטה יוסיף עליו שיהא הוא וחומשו חמשה ע"ש: